Roman Türleri ve Türk Romanında İlkler

Cevap Anahtarı · Kısa Çözümler

KOLAY Isınma Soruları (1–10)

1. **1–b 2–ç 3–c 4–a**
   Her tür, romanın konusuna ve yazılış amacına göre adlandırılır.

2. **E) Taaşşuk-ı Talat ve Fitnat**
   Şemsettin Sami'nin eseridir; Tercüme-i Telemak çeviri, İntibah ilk edebî romandır.

3. **1–c 2–ç 3–a 4–b**
   Bu eserlerin her biri Türk romanında bir ilk olarak anılır.

4. **D – Y – D – D**
   Realist roman hayatı gerçekçi ve nesnel bir gözlemle yansıtır.

5. **C) Bilim kurgu**
   Gelecekte geçen, bilim ve teknoloji temelli bir kurgudur.

6. **B) Esrâr-ı Cinâyât – Ahmet Mithat Efendi**
   Ahmet Mithat Efendi pek çok türde ilk örnekleri vermiştir; ilk polisiye Esrâr-ı Cinâyât'tır.

7. **a) Cezmi b) Mai ve Siyah c) Karabibik**
   Cezmi ve Karabibik Tanzimat, Mai ve Siyah Servet-i Fünun dönemine aittir.

8. **A) Romantizm**
   Romantik romanda duygu, hayal ve coşku ön plandadır.

9. **C) Psikolojik (tahlil) romanı**
   Olaylardan çok kahramanın iç dünyası işlenmiştir.

10. **E) Ateşten Gömlek**
    Halide Edip Adıvar'ın Ateşten Gömlek adlı romanı Millî Mücadele'yi işleyen ilk romandır.

ORTA Pekiştirme Soruları (11–20)

11. **B) Sosyal roman**
    Bir dönemin göç, yoksulluk, işçi sorunları gibi toplumsal meseleleri işlenmiştir.

12 **A) Olaylar yalnızca belgelere dayanır, hiçbir kurmaca kişi yoktur.**
Yazarın yarattığı genç okçu kurmaca bir kişidir.

13 **D) Natüralizm**
Natüralist roman, realizmin bilimsel yöntemi daha ileri götüren biçimidir.

14 **A) Otobiyografik roman**
Biyografik roman başkasının, otobiyografik roman yazarın kendi hayatından kurgulanır.

15 **1–b 2–ç 3–a 4–c**
Tercüme-i Telemak Yusuf Kâmil Paşa, İntibah Namık Kemal, Araba Sevdası Recaizade Mahmut Ekrem, Eylül Mehmet Rauf'un eseridir.

16 **D) I ve III**
Postmodern roman anlam çoğulluğunu hedefler; tek ve kesin anlam düşüncesi ona uygun değildir.

17 **E) Mehmet Rauf**
Mehmet Rauf Servet-i Fünun sanatçısıdır; Eylül bu dönemin ürünüdür.

18 **C) Egzistansiyalist (varoluşçu) roman**
Varoluşçu roman, bireyin varoluş sorunlarını merkeze alır.

19 **B) Tezli roman**
Bir görüşü savunmak ve öğretmek amacı tezli romanın temel özelliğidir.

20 **Örnek: Romantik romanda anlatıcı duygularını gizlemez, olaylara müdahale eder ve olaylar hayal gücüyle abartılı biçimde işlenir. Realist romanda anlatıcı nesnel ve gözlemcidir; hayatı olduğu gibi, gerçekçi ayrıntılarla yansıtmaya çalışır.**
Romantizmde duygu ve hayal, realizmde gözlem ve nesnellik ön plandadır.

ZOR Düşünme Soruları (21–30)

21 **A) Cezmi – Recaizade Mahmut Ekrem – ilk tarihî roman**
Cezmi, Namık Kemal'in eseridir. Recaizade Mahmut Ekrem'in romanı Araba Sevdası'dır.

22 **B) Romantik roman**
Anlatıcının araya girmesi, iyi-kötü karşıtlığı, tesadüf ve abartılı duygu romantizmin özellikleridir.

23 **E) Modernist roman**
Yabancılaşan birey, geleneksel yapıdan kopuş ve bilinç akışı modernist romanın özellikleridir.

24 **D) I ve III**

Mai ve Siyah, Servet-i Fünun döneminin romanıdır.

25 **C) Zehra (Nabizade Nâzım)**

Parça natüralizmi anlatmaktadır. Zehra, natüralizmin ilk örneklerinden biri olarak kabul edilir.

26 **D) Ünlü bir hattatın çocukluğundan ölümüne kadar yaşadıkları, yazarın hayal gücüyle eklediği sahnelerle romanlaştırıldı.**

Başka bir gerçek kişinin hayatının kurguyla işlenmesi biyografik romandır. Yazarın kendi hayatını kurgulaması ise otobiyografik romandır.

27 **C) Servet-i Fünun romancıları okuru bilgilendirmeyi romanın temel amacı saymıştır.**

Öğreticiliği temel amaç sayanlar Tanzimat romancılarıdır; Servet-i Fünun romancıları yazarın kendini gizlemesini savunmuştur.

28 **Konusuna göre: tarihî roman (konu 16. yüzyıldan, tarihî bir çevreden alınmış). Edebî anlayışına göre: realist roman (belgelere dayalı, ayrıntılı ve nesnel gözlem).**

Bir roman hem konusuna hem de bağlı olduğu anlayışa göre ayrı ayrı adlandırılabilir.

29 **A) İntibah**

Seçenekler arasında Namık Kemal'in romanı yalnızca İntibah'tır.

30 **B) Tarihî roman yalnızca belgeye dayanır; sosyal roman ise tamamen hayal ürünüdür.**

Her iki tür de kurmacadır; tarihî roman da belgeleri kurmaca bir çerçevede işler.